

efficitur tunc
Animalia fuciosa
et tabida;

cella non habetur ab aliquo animal ordinati
regimen vite eo q non potest va sensacis formis
et intentionibus sedm q oportet et tunc efficitur
imur animalia fuciosa et tabida. hec igitur
sunt que prohibere volumus de istis virtutibus
et modo prolixius determinabimus de vnaqz
istoz et primo de sensu communi. **Capitulu**
de eo quod sensu communi nos sentiam?
videre et audire et sedm alios operari.

Videmus igitur q quia nos sentiam?
quia videmus quando videmus et sen
tiam oportet q virtus qua hoc sen
tiam? sit aliqua virtus anime sensibi
lis. Quocumqz igitur virtus visus sit illa virtus
qua videmus nos videre aut aliam a visu. Si
nihil autem queratur de virtute qua sentiam?
nos audire et olfacere et sic de alijs virtutibus fiat
hoc per sensum proprium cuius est operatio illa
aut per aliquam aliam virtutem. Si autem
datur q sensus quo sentiam? nos videre quan
do vide? non sit aliter a visu tunc oportet q ille
sensus sit visus eo q illo videmus nos videre;
et oportet q ille etiam sit coloris qui subicitur vi
su; quia non videmus nos videre nisi per ha
c videmus nos in visu speciem coloris habere
et qui videt speciem coloris in visu videt colo
rem. et ex hoc sequitur q duo sensus eiusdem
sint subiecti sive obiecti. scilicet visus et ille quo vi
demus nos videre quod est impossibile; quia
non multiplicatur proprium patiens ex eiusdem
speciei agente. Si autem datur q est idem vi
sus quo videmus coloris; et quo videmus nos vi
dere coloris tunc visus est suspensus sicut ob
iecta et tunc obiecta sit agens; sensus patiens;
sequeretur eundem sensum esse agens et patiens
quod iterum est impossibile. Si autem propter
hoc iterum diceretur q esset sensus aliter tunc q
tamen de illo altero verum videat se videre an
non; et si non tunc cognitio sui sensibilis est i
certa comprehensio; quoniam quando videt no
comprehendit se videre; tunc eadem ratione a
lio sensu videt se videre sicut et in principio;
et tunc iterum de illo queratur; et procedet hoc
in infinitum; aut oportet dicere q ille alius sit
suspensus iudex. cum autem eodem sensu videtur
se videre; et videat visibile; et hoc in primo
dicendum fieri eo q naturam nisi abundat su
pflua sed explet opem sua per necessaria; ergo
relinquitur q eodem sensu videmus sensibilia
et videmus nos videre hoc tamen adhuc dubi
tationem habet; constat enim ex premissis q
nihil est videre sedm actum nisi visu sentire co
lorem sedm actum quoniam nos supra probavimus
q species obiecti quando est in sensu perficitur
sunt secunda perfectione que est agere; oportet
igitur ut videtur ex hoc sequi q videns se videre
nihil aliud sit nisi videns colorem; aut visum
habere colorem; et ita primum videns quo vide

Si sensus sentiam?
nos videre q vide?
sit aliter a visu et q
ille sensus sit visus?

Oportet dicere q ille
alius sit suspensus
iudex;

Primum videns.

mus nos videre habebit colorem sicut et pupil
la. primum autem videns dicimus quod sicut
oculo visum; illo enim videmus nos videre sicut
dicimus supra. Si autem hoc datur tunc sequi
tur q quando videmus nos videre q videtur sit
color vel coloratum quod est valde inopinabile
Dicimus igitur soluentes hanc questionem q
manifestum est q non omnino est vni et vno
modo dicta sentire per visum et huius signum
quidem est; quia etiam quando videmus res
exteriores non videmus vno modo; nec vno
modo iudicamus per visum discernendo tene
bras et lumen. et simpliciter possumus dicere q
visus sit diversorum sicut coloratum est aut obiecti
et est operationis aliter q obiecta; et tunc
non sequitur q videtur sit aliquid coloratum vel
color. **A**mplius autem soluentes inducta
dubitationem aliquantulum possumus aliquo
modo concedere conclusionem q scilicet videre
videns sedm actum sit tamen coloratum licet
non sit simpliciter sit coloratum. Id enim quo sen
tiam? est susceptum sensibilis forme; et informa
tur ea sed suscipit eam sine materia ut supra
dicimus. cuius signum est; quia etiam abiecta
sensibilibus rebus a presentia sententia adhuc
sunt sensus. scilicet forme sensibiles et fantasie quibus
sensibilibus operantur animalia quando magi
nantur et rememorantur sicut supra diximus
actus sine pfectio rei que sentitur et sensus sedm
actum factus est vni; quia vna forma per
fectio est vni; sed alteri est esse eius in sen
sibili et alteri in sensu; quia esse spirituale et in
tentionale habet in sensu; materiale autem
et naturale habet in re sensata; hoc autem dico
de sensu et sensibili sedm actum acceptis; ut qua
do accipitur sonus secundum actum et auditus se
audire actum; tunc enim in vni forme ac
tu sunt sonans et auditus que forma est sonus
alterum esse habens in sonante et alteri in au
ditu. Contingit enim aliquando q id quod ha
bet auditu non audit sedm actum; et contingit
q id quod habet sonu in potentia non sonat se
audire actum; et tunc non sunt in vni forme
actu audiens et sonans; cum autem id quod
possibile est audire operetur et actu aliter au
diat; et cum id quod potest sonare actu aliter
sonat; tunc sedm actum audiens et sedm actu
sonans sunt simul in vna forma sedm actum; si
pote est in audiente vocatur auditus; et potest esse
in sonante vocatur sonatio propter diversum esse
quod habet in auditu et sonante sicut dicimus.
et similiter est de visu et ceteris sensibus. sicut i
gitur auditus est soni quodam pfectio secundum
audiam ita visus est coloris aliquo modo; propter
q videns se videre iudex est eius quod est actu co
lorem actum in visu. Est igitur determinatio questi
onis huius tocus q videmus nos videre et senti
mus nos audire et sedm quilibet sensu operari sen

no omnino
vni et vno
modo di
ctum sentire
per visum

contingit
aliquid
quod habet
auditum no
audit sedm
actum

terminatio
loci quod
sonans

